UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rev: Et Eximii Patris P. Francisci Aloysii Kamperger E Societate Jesu Ss: Theologiæ Doctoris ejusdémque olim in Carolo-Ferdinandæa Universitate Pragensi Professoris Publici & Ordinarij Dein ...

Kamperger, Franz Alois

Eystadii, 1705

Articulus V. An Voluntas efficax prædestinans ad gloriam, vel prædefiniens merita lædat libertatem creatam?

urn:nbn:de:hbz:466:1-84291

Visual Library

vasa iræ puniendo, & positivè reprobando. Locus ille Sapientiæ 12. corruptus est: sic enim legi debet juxta vulgatam: *Ipsum quoque, qui non debet puniri, condemnare, extraneum existimas à tua virtute.* Quod est directè pro nostra sententia. Vel est sermo de malis temporalibus, quæ sæpe sanctis immittuntur ad augenda merita, vel ob alios fines.

Artic. IV. *An DEUS prædefiniat merita prædestinatorum, & demerita reprobatorum?*

Resp. *Prædefinire merita, non autem demerita. Prima pars probatur* ex Scriptura: *Creati in operibus bonis, quæ præparavit DEUS* Ephes. 2. Ubi Augustinus lib. de Prædest. Sanctor. cap. 10. *Fidei & charitatis opera, quæ per DEI gratiam fuerant prædestinata, rectè prædefinita dicuntur authoritate Apostolicâ: creati in operibus bonis* &c. Vide Fulgent. lib. 1. ad Monim. & S. Thom. in eundem locum. *Probatur ratione:* Quia primò hic modus Providentiæ non repugnat libertati, ut Articulo 6. ostendetur, estque de cetero valde congruus speciali amori, quo DEUS prosequitur prædestinatos, ut eorum merita singula efficaciter præparet, & prædefiniat: arguit enim in DEO singulare desiderium erga bonum illorum supernaturale, quale sunt opera meritoria. 2. Intentio efficax finis est electio, vel infert electionem mediorum necessariorum ad finem, si illa nondum videntur posita, & sint in libertate intendentis finem; sed DEUS intendit efficaciter gloriam, quæ est finis respectu meritorum, neque videt tunc posita merita, ut patet ex Articulo præcedente, vidétque ea aliunde & independenter à sua libertate non ponenda, cùm sint gratiæ & dona illius; ergo eligit efficaciter merita, quæ electio, cùm sit ab æterno, est prælectio & prædefinitio, ergo DEUS prædefinit merita.

Secunda pars patet: Quia præfinire aliquem actum, est specialiter illum intendere: DEUS autem non potest intendere demerita; ergo &c.

Sed contrà Hoc ipso, quod DEUS per Scientiam mediam videat hæc auxilia Petro collata fore efficacia ad finalem perseverantiam, & decernat illa conferre Petro, hoc ipso, inquam, Petrus infallibiliter consequetur gloriam; & DEUS, conferendo hujusmodi auxilia, præstat eidem speciale beneficium; ergo neque ad infallibilitatem Prædestinationis, neque ad specialem beneficentia DEI erga prædestinatos necessaria est prædefinitio efficax meritorum.

Resp. I. *transeat totum.* Nam licèt eiusmodi prædefinitio non sit simpliciter necessaria, congruit tamē, quoad nos magis Bonitati divinæ hic Providentiæ modus: arguit enim speciale ejus desiderium erga bonum supernaturale hominum. Resp. 2. *concedendo totum*: Nam licèt dicta prædefinitio non sit necessaria ad infallibilitatem Prædestinationis, vel specialem beneficentiam DEI, est tamen necessaria ex alio capite, nimirum: quia intentio gloriæ est intentio finis respectu meritorum; intentio autem finis, vel est, vel infert electionem mediorum. Resp. *denique Neg. Anteced.* Ad specialem enim beneficentiam non sufficit præcognoscere efficaciam auxilij; sed requiritur, ut quis formaliter intendat & velit eam efficaciam, sive, ut conferatur auxilium ex intentione operis secuturi ex tali auxilio; bonitas enim peculiaris objecti præcognita non refundit bonitatem & æstimabilitatem in cognoscente, nisi à voluntate ametur, & intendatur, licèt contrarium accidat in malitia objectiva; ut in QQ. de actibus humanis docetur. Præterea ad Prædestinationem, ut colligitur ex Scriptura & PP. non sufficit certa præscientia salvādorū, sed etiá efficax voluntas & prælectio, tum salvandorū, tum mediorū (inter quæ potentissima sunt merita) per quæ sunt salvandi

Artic. V. *An Voluntas efficax prædestinans ad gloriam, vel prædefiniens merita lædat libertatem creatam?*

Resp. *Non lædere. Patet 1.* ex Scriptura: quæ ex una parte docet in potestate hominis esse mereri sibi gloriam; ex altera parte, DEUM elegisse quosdam efficaciter ad gloriam, tanquam coronam per merita consequendam, ut patet ex suprà dictis. Ex quibus duobus principijs clarè sequitur, Prædestinationem ad gloriam stare cum libertate prædestinatorum.

Ratione verò *probatur* hoc modo: Quia ex triplici capite lædi potest libertas; 1. Si principium proximum operationis non sit indifferens: operatio enim sequitur conditionem causæ proximæ, non remotæ. Hinc licèt sol sit causa de se necessaria, si tamen causæ proximæ sint contingentes, effectus sequitur contingenter. 2. Si id, quod quomodocunque est principium operationis, excludat principia ad ponendum oppositum. 3. Si principium operationis, quod connectitur essentialiter cum operatione, non sit à nobis impedibilè; atqui nihil horum convenit Prædestinationi aut prædefinitioni; ergo &c. *Majorem* puto nemo negat, & facilè patet: nam libertas est potestas agendi utrumlibet ex oppositis; & agendi,

aut

aut non agendi, seu impediendi actionem: quamdiu autem habentur principia indifferentia ad utrumq; oppositorum; item ad agendum, vel non agendum, & adest facultas impediendi omne principium essentialiter connexum determinatè cum alterutro horum; tamdiu stat hujusmodi potestas, ut ex terminis patet; ergo tamdiu habetur illæsa libertas. *Minor* verò *probatur*: Quia primò Prædestinatio & Prædefinitio non sunt principia proxima operationis, sed tantùm inductiva illorum, nimirum auxiliorum congruorum, sub quibus prævisum est meritum gloriæ certò & infallibiliter futurum. 2. neque excludunt principia ad oppositum, quin imò illa causant saltem per accidens: inducunt enim principia proxima, sub quibus conditionatè prævisum est meritum futurum; hæc autem principia sunt auxilia indifferentia ad utrumque oppositorum. 3. licèt Prædestinatio, & Prædefinitio sint essentialiter connexa cum operatione, sunt tamen à nobis impedibilia: qui enim potest impedire id, à quo aliud dependet essentialiter, potest etiam impedire illud, quod dependet (ut, qui potest impedire causam, potest etiam impedire effectum essentialiter pendentem à tali causa) Prædestinatio autem & Prædefinitio nostra pendent essentialiter à Scientia Media, per quam videtur Petrus, v. g. sub certo auxilio meritum hoc positurus, & per tale meritum gloriam finaliter meriturus; Scientia verò Media pendet essentialiter à merito huiusmodi futuro; meritum autem impedire, vel ponere, est in potestate Petri; ergo etiam in illius potestate est impedire Scientiam Mediam, de merito suo futuro, & per consequens Prædestinationem & Prædefinitionem Scientiæ illi Mediæ innitentes.

Probatur 2. Conclus. Prædestinatio & Prædefinitio, non sunt priores operatione Petri per se, & absolutè, sed sumum per accidens, & ex suppositione operationis aliunde futuræ; ergo non lædunt libertatem operationis. *Antec. patet*; quia supponunt Scientiam Mediam de operatione aliunde, & independenter à Prædestinatione & prædefinitione futura, adeóque si præcedunt, summum præcedunt operationem ex suppositione illius aliunde futuræ. Ex quo ulteriùs sequitur non præcedere per se: quod enim per se præcedit aliquem effectum, præcedit tanquam causa omnino necessaria, & sine qua effectus aliunde non esset futurus. *Consequentia* autem *probatur* à pari: Revelet DEUS pauperi Petro, Paulum daturum ipsi eleemosynam ex DEI amore, si ipse petierit: tali casu potest Petrus, ex intentione promovendi occasionaliter meritum Pauli petere eleemosynam: & tamen nemo tum dicet, petitionem Petri tollere libertatem Paulo dandi eleemosynam ex DEI amore, licèt cognitio & intentio Petri petentis, infallibiliter connectatur cum datione eleemosynæ, quandoquidem nituntur infallibili revelationi DEI, de danda à Paulo eleemosyna. Cur ita? quia scilicet hæc cognitio, & intentio Petri, & ipsa revelatio DEI, per accidens antecedunt dationem eleemosynæ, & ex suppositione illius aliundè futuræ: ergo similiter Prædestinatio, prædefinitio, & ipsa Scientia Media de operatione Petri, non tollent eius libertatem, licèt cùm eius futuritione infallibiliter connectantur, ob eandem scilicet rationem. *Probatur 3.* Impossibile est, ut DEUS per hoc lædat libertatem, quòd velit efficaciter Petrum operari liberè, destrueret enim hoc ipso objectum efficacis suæ voluntatis; atqui prædestinando & prædefiniendo vult illum agere liberè, quia vult illum agere per auxilia indifferentia, & per illa eadem, sub quibus illum per Scientiam Mediam vidit operaturum liberè; ergo est impossibile, ut per hoc lædat libertatem. *Confirm.* DEUS potest efficaciter velle, ut quævis causa quemvis effectum ita operetur, sicut natura ipsius exigit; atqui natura liberi arbitrij exigit, ut habitis auxilijs indifferentibus operetur v.g. actum charitatis liberè; ergo hoc potest efficaciter velle DEUS; atqui si hoc efficaciter velit, implicat actum charitatis elici necessariò, quia hoc ipso frustraretur efficacia divinæ Voluntatis, quæ volebat illum elici liberè; ergo &c. Quod autem stante tali Prædestinatione, & prædefinitione non possit omitti operatio, nihil nocet; probat enim tantùm necessitatem ex suppositione, seu consequentem. Prædestinatio enim illa supponit Scientiam Mediam, hæc vero liberam operationem sub his auxilijs; & ideo positâ Prædestinatione non potest operatio non esse: quia unumquodque necessariò est, dum est, & ex suppositione quòd est.

Probatur 4. Licèt Prædestinatio & prædefinitio sint aliquomodo hîc & nunc causa auxiliorum, quia per modum intentionis finis virtualiter determinant DEUM ad auxilia conferenda, non sunt tamen causa ipsius operationis; ergo quantumvis connectantur infallibiliter cum operatione, non lædent libertatem illius. *Antec. Probat.* quia licèt id, quod est causa causæ necessariæ, sit etiam causa causati, non est tamen causa causati, quod est causa causæ liberæ, vel indifferentis, nisi fortè aliunde obligetur ad causam non ponendam; hinc Petrus licèt sit Pater & causa Pauli, non est tamen causa peccati, quod facit Paulus; nec qui ministrat ensem ad justam defensionem, est causa injustæ occisionis &c. atqui auxilia, quæ causantur à Prædestinatione, & Prædefinitione, sunt causæ indifferentes respectu

spectu operationis Petri: ergo Prædestinatio vel Prædefinitio non est causa operationis &c.

Sed contrà 1. Si Prædestinatio sua est libera homini; ergo poterit se ipsum discernere à reprobo, & facere, ut prædestinetur, & consequenter poterit de hoc ipso gloriari, cùm sit laudabile & æstimabile: quod utrumque est contra Apostolum 1. Corint. 4. *Quis enim te discernit? quid autem habet, quod non accepisti? si autem accepisti quid gloriaris, quasi non acceperis?*

Resp. 1. Prædestinationem non esse homini liberam simpliciter, ita ut facere possit, ut prædestinetur, vel non prædestinetur, cùm DEUS solus sit Dominus gratiæ & gloriæ, juxta illud Psal. *Gratiam & Gloriam dabit Dominus;* sed esse liberam secundùm quid, quatenus stante quocunq; que auxilio determinatè sumpto, peccando vel non peccando, potest impedire & non impedire Prædestinationem. Resp. 2. Ergo poterit homo se ipsum discernere à reprobo suis præcisè viribº, nego: viribus gratiæ prævenientis, adjuvantis, prosequentis; concedo. Et hoc solum vult Paulus, ut patet ex illis verbis: *Quid gloriaris quasi non acceperis?* quasi dicat: quid gloriaris, quasi nihil acceperis à DEO, sed proprijs viribus fueris discretus? Quæ solutio colligitur apertè ex eodem Paulo 1. Corint. 15. ubi discretionem sui in Apostolatum tribuit gratiæ simul & arbitrio; *Non ego*, inquit, *sed gratia DEI mecum.* Ubi non excludit omnino arbitrium à discretione in Apostolatum, sed factum inquit, cum & ex gratia DEI. Quam solutionem approbant Script. & Concil. Nam 1. Esdræ c. 6. dicitur. *Filij Israel se separaverunt à coinquinatione Gentium.* Et 1. Corint. 6. monentur fideles: *Exite de medio eorum, & separamini, dicit Dominus*; se autem separare quid est aliud, quàm se discernere, viribus tamen gratiæ? Et juxta Trident. sess. 6. c. 5. & Senonense decreto 15. Homo cum gratia DEI. *Convertit se, præparat se.* 2. ad Timoth. 2. *Emundat se.* 1. Joan. 3. *Castificat se.* Psal. 72. *Justificat se:* ergo & discernit se, à non converso, à non præparato &c. Et ita hunc locum ubique exponit August. Solam ex eo necessitatem gratiæ ad discretionem sui à reprobo colligens, non autem exclusionem arbitrij. Resp. 3. Ergo homo poterit se discernere in actu primo, & radicaliter: nego; in actu secundo & formaliter: conc. Discretio in actu primo & radicalis est entitas auxilij efficacis, cum quo quis certò operaturus est; & hæc discretio à solo DEO est, qui est distributor suarum gratiarum; discretio in actu secundo, & formalis est ipsa hominis operatio, juxta illud Augustini de Prædest. Sanctor. cap. 5. *Ipsa fides discernit ab infideli fidelem* Et hæc est ab homine cum auxilio adjuvantis DEI. Unde etiam de illa gloriari potest homo, non quidem illam soli sibi attribuendo, sed DEO præcipuè, tum sibi, juxta Apostol. *Qui gloriatur, in Domino glorietur.*

Et hæc est iterum expositio Augustini loc. cit. *Non quia credere* inquit, *vel non credere, non est in arbitrio voluntatis humanæ, sed in electis præparatur voluntas à Domino, ideo ad ipsam quoque fidem, quæ est in voluntate pertinet. Quis enim te discernit? Quid autem habes, quod non accepisti?*

II. Non datur potentia ad præteritum, nec præteritum potest pendere à futuro; atqui Prædestinatio divina est ab æterno, operatio hominis est temporanea: ergo non potest homo per suam operationem impedire, vel non impedire suam Prædestinationem, & consequenter Prædestinatio non relinquit libertatem homini. *Confirm.* Quod heri fuerat verum, non potest hodie fieri falsum, neque aliter hodie potest res accidere, quàm erat futura; sed Prædestinatio divina erat vera ab æterno; ergo hodie nulla datur potentia ad oppositum Prædestinationis, quia aliàs fieret hodie falsa; ergo Prædestinatio non est libera, seu impedibilis respectu hominis. 2. quando causa prima est determinata ad unam partem, & quantum est ex se, non exhibet concursum indifferentem ad utrumque oppositorum, implicat nihilominus causam secundam operari liberè; sed DEUS, qui est causa prima, ex vi decreti prædestinantis & prædefinientis, præexistit determinatus ad bonas operationes, & ad omissionem peccatorum prædestinati, &c. ergo posità Prædestinatione nulla supereſt indifferentia in prædestinato. 3. S. Augustinus cap. 14. de Correptione & Gratia, dicit; *Volenti* (DEO) *salvum facere, nullum Creatum resistere arbitrium;* Eccles. verò 7. de reprobo dicitur: *Considera opera DEI, quòd nemo possit corrigere, quem ipse despexerit*; ergo nec Prædestinatio, neque reprobatio est ab homine impedibilis.

Resp. *Neg. Conseq.* Prædestinatio enim DEI non habet rationem præteriti, sed præsentis, respectu operationis hodiernæ Petri, neque hæc respectu illius rationem futuri; quia Prædestinatio DEI durat per æternitatem indivisibilem, quæ semper eadem est præsens rebus omnibus, quovis tempore existentibus: unde sicut hodie potest Petrus non currendo impedire visionem hodiernam sui cursûs, ita peccando potest impedire Prædestinationem æternam. Ex quo patet *ad 1. Confirm.* Prædestinatio enim divina non habet respectu operationis hodiernæ rationem hesternæ, sed præsentis & hodiernæ; unde licèt sit æterna, ita impediri potest hodie, ac si tan-

tùm esset, & esse cœpisset hodie. Resp. 2. ad idem; licet non detur potentia, & actio physica ad effectum præteritum, ita, ut causa nunc primum existens producere possit effectum in tempore præterito, potest tamen in aliquo, quòd physicè posterius existit, dari potentia objectiva ad aliquid præteritum, sive in ordine ad verificandum actum, qui priùs fuit, & consequenter aliquid præteritum pendere à futuro. Sic Petrus, ut hodie potens currere, & non currere, habet potentiam ad verificandum, vel falsificandum actum, qui heri dicebat: *Petrus cras curret &c.* Cùm ergo operatio temporanea hominis habeat respectu Scientiæ Mediæ ab æterno existentis rationem objecti verificativi (non enim esset verum ab æterno; Petrũ convertendũ in tempore, sub conditione huius auxilij, nisi Petrus, posito hoc auxilio, convertatur in tempore) dabitur in homine in tempore existente, potentia ad hoc, ut Scientia Media, ab æterno existens, fuerit vera; & consequenter, ut simpliciter fuerit (cùm nequeat scientia esse, nisi vera sit) & consequenter. ut fuerit Prædestinatio, & Prædefinitio, quæ à Scientia Media dependet. *Hinc ad 1. Confirm.* Resp. quod heri fuit verum, implicat hodie esse falsum, ex suppositione consequente, & in sensu composito veritatis hesternæ; conc. ex suppositione antecedente, in sensu diviso, & absolutè; nego. Similiter *distinguo. Conseq.* in sensu composito, & ex suppositione consequente Prædestinationis, non dari potentiam ad oppositum, dari tamen in sensu diviso illius. Cùm enim Prædestinatio supponat Scientiam Mediam, & hæc operationem sub conditione ponendam: implicat positâ conditione & Prædestinatione, illam posse non esse: quia omne, dum est, non potest non esse. *Ad 2. Confirm.* Resp. quando causa primaest determinata ad unam partẽ, & illa determinatio non est à causa secunda impedibilis, & dependens à determinatione illius, tum repugnat causam secundam operari nihilominus liberè; conc. quando ea determinatio est impedibilis: nego. Est autem ostensum suprà, Prædestinationem, & Prædefinitionem divinam esse impedibilem à creatura, & pendere ab eius operatione, non quidem ut debeat, sed ut possit, vel non possit esse. *Ad 3. Confirm.* Resp. Augustinus nihil ibi aliud docere, quàm voluntatem creatam, non posse resistere omnibus auxilijs collectivè sumptis, quamvis possit resistere omnibus & singulis determinate sumptis. Sicut licèt Petrus careret quavis ubicatione determinatè acceptà, possibile est tamen, ut careat omni omnino, sive ut non habeat vel hanc vel illam vel istam ex infinitis. Ad locum Eccles. Resp. reprobatum non posse corrigi in sensu composito reprobationis; concediter; in sensu diviso, & absolutè; neg. ad eum scilicet modum quo dicitur 1. Joan. 3. *Omnis qui natus est ex DEO* (id est justus) *peccatum non facit*, nimirum in sensu composito justitiæ, ut justus, & dum est justus.

III. Positâ Prædestinatione, non potest homo damnari, nec positâ Reprobatione salvari: nam aliàs Scientia DEI, posset reddi falsa, & Prædefinitio ipsius efficax, frustrari: sicut enim actualis damnatio prædestinati esset actualis falsificatio divinæ Præscientiæ, & frustratio divinæ Prædestinationis, ita possibilitas damnationis, erit possibilitas falsificationis, & frustrationis.

Resp. ut ante; prædestinatus non potest damnari, ut prædestinatus, & in sensu prædestinationis composito; concedo, qui prædestinatus, & in sensu diviso; nego. Ad eum scilicet modum, quo Petrus, ut sedens, non potest stare, potest tamen, qui est sedens, & in sensu diviso sessionis. *Similiter distinguo.* reliqua: aliàs Scientia divina rederetur falsa &c. si prædestinatus damnaretur in sensu composito illius Præscientiæ; concedo. si in sensu diviso; neg. Ex possibilitate enim damnationis prædestinati, in sensu diviso Prædestinationis, sequitur tantùm, quòd in DEO non daretur, aut quòd potuerit non dari præscientia, & Prædestitio, quæ datur defacto: sed daretur scientia, & voluntas oppositа. Unde etiam potentia prædestinati ad peccandum, non est potentia ad fallendam Scientiam, vel frustrandam Voluntatem divinam, sed tantùm ad illam sub his auxilijs impediendam; quatenus sub hoc auxilio, peccando potest facere, ut nunquam in DEO fuerit Scientia de ipsius non peccato: quæ est defacto, dum non peccat.

IV. Prædeterminatio Thomistica, vel prædefinitio certa Scotistica dicitur communiter tollere libertatem; ergo etiam prædefinitio nostra, & Prædestinatio. Resp. disparitatem esse; quia primò prædeterminatio Thomistarum, & prædefinitio quorundam Scotistarum, est principium proximum, & per se requisitum ad operationem; & tamen non indifferens ad illam, vel carentiam ipsius. 2. Prædeterminatio, ad amorem v. g. est principium amoris, essentialiter excludens principium proximum ad odium. 3. Prædeterminatio non est ullo modo impedibilis ab homine, qui prædeterminatur. 4. Prædeterminatio est vera causa operationis, estq; essentialiter connexa cum existentia ipsius, & quidem non ex suppositione ipsius futuræ aliunde, sed unicè dependenter à se; nihil horum intervenit in nostra Prædestinatione, & prædefinitione, ut pro conclusione ostensum est.

V. Præ-

V. Prædestinatio, & Prædefinitio non potest impediri ab homine, nisi in quantum potest impediri Scientia Media, cui nititur illa utraque: Scientia autem Media impediri non potest, nisi quatenus impediri potest futuritio conditionata operationis, quæ est objectum Scientiæ Mediæ; atqui futuritio conditionata impediri non potest: si enim posset, posset impediri in statu absoluto, omittendo nimirum operationem, posito v.g. auxilio A; in statu autem absoluto impediri non potest, quia futuritio conditionata non pendet ab absoluta, cùm DEUS multa videat futura sub conditione, quæ nunquam erunt absolutè; ergo &c. *Confir.* Scientia Media non potest impediri ante positam conditionem, sed neque post positam, cùm Scientia antecedat conditionem & ponendam & positam, & non detur potentia ad præteritum.

Resp. *Neg. Min. cum sua probatione. Ad huius probationem disting. assumpt.* futuritio conditionata non pendet ab absoluta, absolutè, & exigendo, ut absolutè existat operatio de futuro; concedo. non pendet conditionatè, & positâ conditione; neg. non potest enim fuisse verum operationem futuram, si ponatur conditio, nisi postea positâ conditione, sequatur absolutè operatio. Resp. 2. Futuritio conditionata, non potest impediri physicè, nisi in statu absoluto; concedo. logicè & objectivè; nego. Antequam enim existat Petrus physicè à parte rei, existit objectivè in Intellectu divino, uti & conditio, sub qua Petrus operabitur; unde sicut Petrus physicè existens, & existente physicè conditione, potest impedite futuritionem operationis physicè: sic existens objectivè in mente divina, & existente objectivè conditione, potest impedire futuritionem suæ operationis objectivé; cùm existentia illius objectiva, & conditionis, non sit necessariò connexa cum futuritione conditionata ipsius operationis. *Ex quibus patet ad Confirm.*

VI. Stante Prædefinitione, principia proxima & per se requisita ad operationem non retinent omnimodam indifferentiam; ergo lædunt libertatem operationis. *Antec. probat. 1.* Omnimoda indifferentia includit carentiam omnis principij determinantis ad unum: hæc autem carentia non habetur stante Prædefinitione: quia hæc ipsa est principium determinans ad unum, nimirum ad operationem, & est infallibiliter connexa cum illa: ergo. 2. Inter principia proxima operationis est Voluntas divina libera, applicans suam Omnipotentiam, & concursum in actu primo; sed hanc Voluntatem non relinquit Prædefinitio liberam; imperat enim illam efficaciter; ergo.

Resp. *Neg. Antec. Ad primam probationem.* Resp. Omnimoda indifferentia includit carentiam omnis principij per se, & simpliciter, & ex suppositione antecedente determinantis operationem, & à nobis inimpedibilis; concedo: principij per accidens, & secundùm quid, & ex suppositione consequente determinantis, & à nobis impedibilis; nego. Prædefinitio autem, supposito quòd sit principium operationis, est tantùm principium per accidens, & secundùm quid, & impedibile à libertate creata, & determinans solùm ad operationem, ex suppositione consequente illius aliunde futuræ, ut partim dictum est, partim adhuc dicetur. *Ad 2. probationem* Resp. inter principia proxima operationis est Voluntas divina libera, applicans &c. ita, ut ejus libertas se habeat per accidens ad rationem principiandi, & respectu effectûs Producendi; concedo. ut se habeat per se; nego. Nam sive DEUS ex parte sua applicet mihi concursum ad operandum, per voluntatem liberam, sive per necessariam, dummodo applicet illum mihi per auxilia proxima indifferentia, & ipse concursus in actu secundo sit indifferens, perinde est ad operationem liberam.

VII. Scientia Media, Prædestinatio, Prædefinitio, sunt priores naturâ operatione absolutè futura, suntq; essentialiter connexa cum futuritione illius; ergo tollunt libertatem. *Anteced. probat.* auxilia indifferentia præcedunt naturâ operationem absolutam; sed Scientia Media, Prædestinatio, Prædefinitio, præcedit ipsa auxilia: Scientia enim Media dirigit, Prædestinatio verò & Prædefinitio determinant DEUM ad conferenda auxilia; ergo & antecedit operationem. Nec dicas antecedere tantùm per accidens, & secundùm quid, non autem simpliciter, & per se. Nam contrà est 1. quia Scientia Media &c. antecedunt operationem in omni statu, tam absoluto, quàm conditionato; ergo præcedunt simpliciter, & per se. 2. licèt Prædeterminatio physica, vel Scientia Visionis præcederet operationem solùm per accidens, adhuc læderet libertatem; ergo etiam Scientia Media &c.

Resp. conformiter ad rationes conclusionis 1. Scientia Media, Prædestinatio &c. præcedunt naturâ, proximè & immediatè; nego. remotè, & mediantibus auxilijs indifferentibus; concedo Ad libertatem autem operationis sufficit, principia proxima esse indifferentia. Hinc licèt DEUS necessariò produceret hominem, adhuc operationes illius essent liberæ: quia scilicet causa proxima, nimirum homo, esset indifferens, licèt remota, nempe DEUS, quatenus producens hominem, esset necessaria. Resp. 2. Præcedunt operationem absolutam impedibiliter; concedo. inimpedibiliter; nego. Libertas enim creata omitten-

do operationem, quam defacto ponit, impedire poterat Scientiam Mediam, quam habet DEUS de illa hîc, & nunc ponenda: principium autem operationis, cujus existentia impediri poterat ab operante, non lædit libertatem ipsius, cùm præcedat ex suppositione liberæ operationis aliunde futuræ. Hinc revelatio de danda eleemosyna à Paulo, licèt aliquomodo sit principium dationis eleemosynæ, in exemplo suprà allato, connectatúrque essentialiter cum ipsa, propter essentialem veritatem: non lædit tamen libertatem Pauli, quia in potestate ipsius erat impedire eam revelationem.

Resp. 3. Scientia Media, Prædestinatio &c. præcedunt naturâ operationem, per se, & simpliciter; nego: per accidens, secundùm quid, & ex suppositione; concedo. Simpliciter & per se præcedit, sine quo influente nullo modo entitas effectûs haberi potest: per accidens & secundùm quid, sine quo effectus haberi quidem potest, sed non sub tali ratione, & hoc modo. Sic in physicis, in mea sententia, materia est simpliciter prior formâ materiali, quia sine illa influente simpliciter non habetur entitas formæ materialis; forma autem vicissim est prior materia secundùm quid, nimirum materiâ, ut completâ: nam forma non dat esse materiæ, in quantum præcisè est materia, sed in quantum est completa. Jam ad rem: Scientia Media, &c. præcedit naturâ operationem absolutam, uti & auxilia, non simpliciter, & per se: nam licèt DEUS non haberet Scientiam Mediam, conferrétque eadem auxilia, vi solius Scientiæ Simplicis; imò licèt illa conferret prorsus cœcè, vel casu, vel necessitate, adhuc sequi posset eadem entitas operationis. Est autem prior secundùm quid, & per accidens, in quantum illa auxilia, & operatio procedunt ex speciali Providentia, & Beneficentia DEI: hanc enim rationem tribuit eis Scientia Media; Prædestinatio, Prædefinitio. Ad beneficentiam enim & Providentiam spectat, conferre alteri rem utilem, non quomodocunque; sed ex prævisione & intentione illius utilitatis. Unde jam infertur, illas non tollere libertatem operationis absolutæ: quia quod præcedit tantùm secundum quid, & per accidens, potest supponere alterum ante se simpliciter, ut patet in forma materiali, quæ licèt præcedat materiam secundùm quid, supponit tamen eandem ante se simpliciter. Quod autem ita præcedit operationem liberam, ut illam simul simpliciter ante se præsupponat, non potest tollere illius libertatem, quia supponeret illam liberam, & non supponeret. Et ita præcedit Scientia Media, Prædefinitio, supponendo nimirum operationem simpliciter, ut sub conditione futuram.

Hinc ad primam rationem in oppositum, nego Scientiam Mediam præcedere in omni statu, etiam conditionato, quia aliàs Scientia Media præcederet seipsam simpliciter, cùm supponat simpliciter statum futuritionis conditionatæ. Quod autem futuritio absoluta physicè sit idem cum conditionata, non refert ad præsens; sufficit eas differre logicè; sicut, ut ens possibile sit priùs Scientiâ Visionis, non autem ens existens, sufficit per multos ut distinguantur logicè. Ad 2. dico esse implicationem in terminis. Prædeterminatio enim physica ex conceptu suo est principium operationis per se, & Scientia Visionis est scientia speculativa, supponens tam existentiam conditionatam quàm absolutam operationis. Dato proinde illo casu, sequeretur tolli libertatem, & non tolli.

Resp. Denique ad argumentum *Neq. Conseq. argumenti & probationis.* Ratio patet ex dictis pro conclusione: quia licèt id, quod est causa, & prius naturâ respectu causæ necessariæ, sit etiam causa & prius respectu effectûs, non tamen quod est causa, & prius respectu causæ liberæ, & indifferentis. Licèt proinde Scientia Media, Prædestinatio, Prædefinitio sit causa (saltèm per accidens) respectu auxiliorum, quia tamen hæc sunt indifferentia, non sequitur illas esse causas, vel priores naturâ respectu operationis.

ARTIC. VI. *Quæ sint causæ? qui effectus Prædestinationis, & Reprobationis?*

RESP. Certum esse Prædestinationem, & Reprobationem, prout sumuntur pro actu divino nullam habere causam sui physicam. *Patet per se*: actus enim divini sunt idem cum DEO: adeóque incausati physicè. Quod si sumatur Prædestinatio, & Reprobatio pro effectibus, qui prædestinato, & reprobo ex vi actûs divini prædestinantis, & reprobantis in tempore conferuntur, certum est, habere causam physicam sui; siquidem omnes hi effectus sunt quid creatum. Et causa quidem efficiens principalis & finalis, est ipsemet DEUS; efficiens vero instrumentalis, & materialis, est creatura. *Prima & secunda pars patet;* quia effectus (saltèm præcipuus) Prædestinationis, est gratia supernaturalis, & gloria; harum autem principalis Author, & finis est DEUS: *Gratiam enim & gloriam dabit Dominus* Psal. 83. Et *Omnia propter semetipsum operatus est Dominus;* adeóque multò magis ea, quæ ad Prædestinationem pertinent. *Probatur* etiam *tertia & quarta pars* quia multi effectus Prædestinationis sunt actus vitales super-